

Quá trình tăng trưởng của quả mít và liên hệ với serendipity

Châu Chàng

HN 14-4-2024

Nguyên lý bản chất và vận hành của serendipity theo [1] đề xuất rằng năng lực tư duy sáng tạo của con người kế thừa năng lực sinh tồn học từ quan sát tự nhiên, cũng như chứa đựng bản năng tự nhiên cố gắng duy trì sự sinh tồn. Đó là hai mặt của một chính thể.

Ở khía cạnh sau, một ví dụ quan sát từ cây mít giúp liên hệ khá rõ.

Hình: Một số quả mít mới đậu mùa xuân 2024.

Trước hết, khi bắt đầu ra chồi quả, số chồi rất nhiều. Kích thước khá tương đương nhau. Tuy nhiên, khi một số chồi được thụ phấn, các chồi còn lại sẽ hầu như không lớn nữa. Bị đen, thối, teo, và cuối cùng rụng. Một lượng dinh dưỡng được dồn cho các quả thụ phấn tốt và lớn rất nhanh.

Thứ hai, khi còn là chồi hoa chờ thụ phấn, các chồi hướng lên trên, tạo điều kiện cho các côn trùng phát hiện. Nhưng ngay sau khi thụ phấn (tức là lớp hoa li ti trắng phủ khắp quả, như một lớp sương mờ), các gai mít trên quả đã hình thành (dù bé li ti), quả mít mới đậu lập tức quay đầu chúc xuống phía dưới đất. Gần như quả mít con đã bắt đầu chuẩn bị cho những ngày lớn thành quả to, nặng và cuống quả sẽ treo quả lên thân cây 5 tháng trời sau đây.

Thứ ba, các chồi hoa sẽ đậu có một điều kiện cần khá rõ: cành nơi chồi vươn ra có kích thước rất lớn, ngay cả khi chồi còn rất bé. Đường như, cây mít đã "hiểu" khi quả lớn, cuống quả sẽ phải rất khỏe mới có thể chống chịu trọng lượng quả mít khi lớn. Điều này không xa lạ với lý thuyết MT [2], tuy vậy với một đối tượng thực vật thì sự hiểu giá trị thông tin này thật ngỡ ngàng.

Dĩ nhiên ngàn đời xưa nay cây vẫn như vậy. Nhưng cái sự quen thuộc ngàn đời vẫn có nhiều thứ có thể làm người quan sát thấy thú vị, đáng học hỏi và hiểu thêm ra vài điều giá trị.

Thông tin quả là làm dịch chuyển ý niệm giá trị như MT, nhất là khi các điều kiện vận hành được đảm bảo.

References

[1] Vuong, Q. H. (Ed.). (2022). *A new theory of serendipity: Nature, emergence and mechanism*. Walter De Gruyter GmbH. <https://www.amazon.com/dp/BoC5C4LPF1>

[2] Vuong, Q. H. (2023). *Mindsponge theory*. Walter de Gruyter GmbH. <https://www.amazon.com/dp/BoC3WHZ2B3>